

Identifikační údaje

Lokalita	Dolní Údolí
Obec	Zlaté Hory
Okres	Jeseník
Kraj	Olomoucký kraj
Katastrální území	Dolní Údolí, kód: 793132
GPS souřadnice	50° 14' 21.2" 17° 20' 34.0"
Hist. název	Nieder-Grund
Výměra	1 142 m ²
Vlastnictví	Město
Vlastník	Město Zlaté Hory, nám. Svobody 80, 79376 Zlaté Hory
Stav	Neudržovaný v původní podobě
Opuštěno	Ne

Dolní Údolí (do 1949 Dolní Grunt[1], něm. Nieder-Grund, Niedergrund, Nieder Grund je osada (místní část) města Zlaté Hory. Leží 6 km jihozápadně od Zlatých Hor, na úpatí Hrubého Jeseníku, na středním toku potoka Olešnice.

Dolní Údolí je poprvé jistě zmiňováno roku 1450 jako Dolní Olešnice (něm. Nieder-Olsnitz), počátkem 16. století již pod jménem Nieder Grund. Je však možné, že se ho týkají již starší zmínky k letům 1337 a 1338. Těžba zlata a železné rudy, doložená v okolí archeologicky již v 13. století, ranému vzniku vesnice nasvědčuje. Byla to původně především hornická osada v zázemí horního města Zlaté Hory. Roku 1673 zde byl postaven hamr na méně kvalitní železo, působila tu též mincovna a huť na výrobu vitriolu. V 18. století zde stál pivovar. Hornictví bylo po roce 1848 nahrazeno částečně přadláctvím a průmyslem místního významu. Nacházela se zde od roku 1893 respektive 1895 parní pila a pivovar E. Heina. Další pily a dva mlýny. K roku 1925 se připomíná strojárna. Roku 1900 zde byla záložna. K roku 1900 zde byl hasičský spolek, dále zde byl zemědělský a katolický spolek. Obecná škola připomínána roku 1848, měla k roku 1900 jednu třídu.

Až do zrušení patrimoniální správy roku 1850 patřila většina Dolního Údolí k panství Cukmantl (Zlaté Hory), které bylo v majetku vratislavských biskupů, ale část patřila nejpozději od roku 1531 k samostatnému statku Ondřejovice. V letech 1850 až 1869 byla obec součástí Horního Údolí a od roku 1949 byly obě obce spojeny pod názvem Údolí. Roku 1960 bylo připojeno jako osada ke Zlatým Horám.

V roce 1770 byla v obci postavena dřevěná kaple sv. Acháce. Ta byla roku 1819 nahrazena novou dřevěnou stavbou. Kvůli poškození povodněmi však musela být roku 1913 stržena a nahrazena dnešním zděným kostelíkem stejného zasvěcení na jiném místě.

Roku 1938 připojena obec k Německu a 8. května 1945 obsazena Rudou armádou. Až do roku 1945 byla obec čistě německou. Po odsunu původních německých obyvatel po roce 1945 byla v Dolním a Horním Údolí usazena řada řeckých rodin, které se uchýlily do Československa v důsledku občanské války. Mnozí z nových obyvatel se však vrátili do Řecka po změně poměrů v roce 1975.

Ve vsi je zachováno několik dřevěných lidových staveb z 19. století. Od roku 2004 je Dolní Údolí spolu s vedlejším Horním Údolím (a podobně jako sousedící Rejvíz) vesnickou památkovou zónou.

Fotogalerie

Technické fotografie